

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec grudnia 2010 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

W chrzanowskim urzędzie pracy w końcu grudnia 2010 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła **5896 osób** i była wyższa o 510 osób w stosunku do listopada 2010 roku. Także w stosunku do grudnia 2009 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych – o 553 osoby, tj. o 10,3%. Grudzień to okres, w którym zakończyły się prace sezonowe w budownictwie, leśnictwie, ogrodnictwie, przede wszystkim ze względu na uciążliwe warunki atmosferyczne. To również okres powrotów po zakończeniu aktywnych form zatrudnienia, gdyż rzadziej oferuje się pracę osobom wcześniej zatrudnionym na subsydiowanych miejscach pracy. Wśród rejestrujących się bezrobotnych były także osoby zwalniane z zakładów pracy na podstawie wcześniejszych, zgłaszanych przez pracodawców zwolnień grupowych, jak i zwolnione z mniejszych zakładów pracy. W końcu roku w wielu przypadkach kończą się umowy na czas określony, których pracodawcy nie przedłużają. Ponadto wpływ na wzrastający poziom bezrobocia ma mniejsza liczba wolnych miejsc pracy, w tym również subsydiowanego zatrudnienia.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia

(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Grudzień 2009</i>	<i>Grudzień 2010</i>
Bezrobotni zarejestrowani:	5343	5896
- mężczyźni	2435	2716
- kobiety	2908	3180
Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1003	1086
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	317	284
- posiadający prawo do zasiłku	924	849
Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	11,9%	13,1%

W porównaniu z grudniem 2009 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Wśród populacji mężczyzn liczba bezrobotnych wzrosła o 281 osób (o 11,5 %). Natomiast wśród populacji kobiet liczba bezrobotnych wzrosła o 272 osób (o 9,4 %).

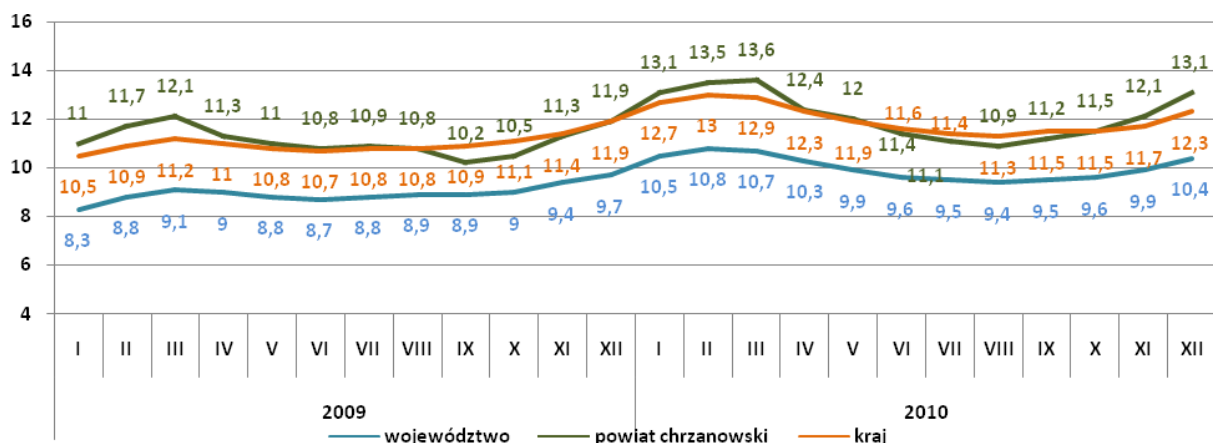
Na koniec grudnia 2010 roku w ewidencji odnotowano **1086 osób dotychczas niepracujących, 284 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 849 posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych**. Kategorie te uległy zmianie w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2009 :

- liczba osób dotychczas niepracujących zwiększyła się 8,3 % (o 83 osoby),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się o 10,4% (o 33 osoby),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 10,2 % (o 75 osób).

W grudniu 2010 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **13,1%** co w porównaniu do grudnia 2009 roku oznacza wzrost o 1,2 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 10,4% a dla kraju 12,3%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2009 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2009 - 2010

W powiecie chrzanowskim stopa bezrobocia rosła od października 2009 roku aż do marca 2010. Od kwietnia do sierpnia zanotowano 1,5% spadek wartości stopy bezrobocia. O spadku zadecydował mniejszy niż w poprzednich miesiącach napływ nowych bezrobotnych i wzrost liczby wyłączeń z ewidencji

z tytułu podjęcia pracy. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż od czerwca 2010 stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim wykazywała niższe wartości niż stopa bezrobocia liczona dla całego kraju. We wrześniu zanotowano wzrost stopy bezrobocia do poziomu 11,2%. Jednak nadal była ona niższa niż stopa bezrobocia w kraju. Na koniec roku stopa bezrobocia wzrosła do poziomu 13,1%.

BILANS BEZROBOCIA

Od początku roku 2010 roku w chrzanowskim urzędzie pracy **zarejestrowano 10253 osoby**, tj. o 80 osób więcej (0,8%) niż w analogicznym okresie 2009 roku. W ogólnej liczbie nowo rejestrujących się kobiety stanowiły 49 %. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych – 8236 osób to osoby, które po raz kolejny znalazły się w ewidencji urzędu pracy (przed rokiem – 8140 osób).

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani

(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	Styczeń - Grudzień 2009	Styczeń - Grudzień 2010
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	10173	10253
<i>z liczby ogółem:</i>		
- zarejestrowani po raz pierwszy	2027	2017
- zarejestrowani po raz kolejny	8140	8236
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	9047	9700
<i>w tym:</i>		
- podjęcia pracy subsydiowanej	379	481
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	2808	2867

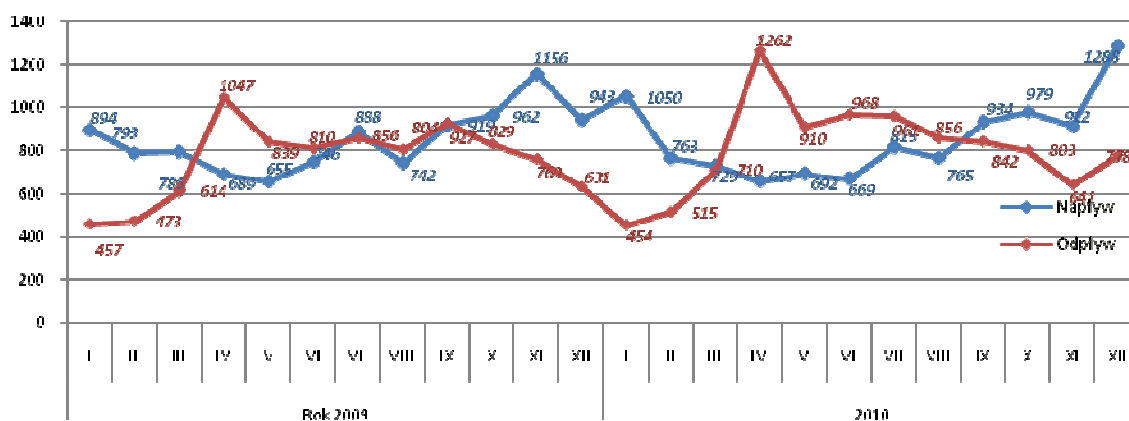
Od początku roku 2010 roku z ewidencji urzędu pracy **wyrejestrowano 9700 osób** (przed rokiem 9047 osób). Więcej o 161 osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy, nadal jest to główna przyczyna wyrejestrowywania się – 3348 osób tj. 35 % ogółu wyrejestrowanych z tego pracę niesubsydiowaną podjęło 2867 osób, a subsydiowaną – 481 osób - w tym 80 osób podjęło pracę interwencyjne, 21 osób rozpoczęło roboty publiczne, 263 osób otrzymało dotację na podjęcie działalności gospodarczej i 122 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji od początku roku 2010 roku – 3568 osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, co stanowiło 37% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 3305 osób i 36,5 %).

Z pozostałych przyczyn odpływu z bezrobocia od początku roku 2010 można wymienić:

- rozpoczęcie szkolenia – 854 osób (przed rokiem 719 osób)
- rozpoczęcie stażu – 912 osób (przed rokiem 819 osób),
- odmowę bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej formy pomocy – 163 osoby (przed rokiem 296 osób),
- dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego – 379 osób (przed rokiem 464 osoby),
- ukończenie 60/65 lat – 8 osób (przed rokiem 11 osób),
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych - 59 osoby (przed rokiem 38 osób),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 61 osób (przed rokiem 21 osób)

Poniższy wykres prezentuje bilans bezrobocia w latach 2008 – 2010.

Wykres 2. Bilans bezrobocia w latach 2008 - 2010

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: *napływu*, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie, oraz *odpływu*, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie. Zarówno napływ bezrobotnych jak i odpływ podlega na przestrzeni roku zmiennym tendencjom. Z reguły najwięcej rejestracji występuje w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Takie tendencje w kształtowaniu się płynności bezrobocia pojawiają się rok rocznie. W roku 2010 najwięcej osób zarejestrowało się w styczniu (1050 osób) oraz we wrześniu (934 osoby), październiku (979 osób) i w grudniu (1288 osób).

Ilość wyrejestrowań natomiast w poszczególnych miesiącach wiąże się także ściśle z porą roku. Zgodnie z corocznym trendem najkorzystniej wypadają miesiące wiosenne i letnie, gdzie liczba osób wyłączonych z ewidencji jest najwyższa. Najmniej wyłączeń przypada na

miesiące zimowe (styczeń i luty), co jest spowodowane brakiem nowych inwestycji i tzw. martwym sezonem w rolnictwie, budownictwie czy gastronomii. W roku 2010 najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji w kwietniu (1262 osoby) oraz w czerwcu (968 osób) i lipcu (961 osób).

STRUKTURA BEZROBOCIA

Na koniec grudnia 2010 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego struktura bezrobotnych z powiatu chrzanowskiego przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	grudzień 2009		grudzień 2010		Zmiana ilościowa
	stan	udział w liczbie bezrobotnych w %	stan	udział w liczbie bezrobotnych w %	
Kobiety	2908	54,4	3180	53,9	+272
Osoby z prawem do zasiłku	924	17,3	849	14,4	-75
Zamieszkali na wsi	1816	34	1985	33,7	+169
Do 25 roku życia	1337	25	1451	24,6	+114
Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	130	2,4	158	2,7	+28
Długotrwale bezrobotne	1875	35,1	2357	40	+482
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	536	10	501	8,5	-35
Powyżej 50 roku życia	965	18,1	1138	19,3	+173
Bez kwalifikacji zawodowych	1335	25	1328	22,5	-7
Bez doświadczenia zawodowego	1433	26,8	1597	27,1	+164
Bez wykształcenia średniego	2766	51,8	2933	49,7	+167
Samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia	362	6,8	469	8	+107
Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	126	2,4	156	2,6	+30
Niepełnosprawni	217	4,1	275	4,7	+58

Jak wynika z powyższego zestawienia na koniec grudnia 2010 w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie najliczniejsze grupy stanowiły:

- **kobiety** – 53,9% (3180 osób),
- **osoby bez wykształcenia średniego** – 49,7% (2933 osoby),
- **osoby długotrwale bezrobotne** – 40% (2357 osób)

- **zamieszkali na wsi** – 33,7% (1985 osób),
- **bez doświadczenia zawodowego** – 27,1% (1597 osób).

Niewątpliwie negatywnym zjawiskiem jest nadal utrzymujący się wysoki udział wśród bezrobotnych ogółem kobiet jak również osób długotrwale bezrobotnych.

Kobiety stanowiły 53,9% w końcu roku 2010. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że pomimo wzrostu liczby kobiet w grudniu 2010 roku o 272 osoby w porównaniu do roku 2009, ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem jest niższy o 0,5%. Analizując sytuację kobiet na rynku pracy powiatu chrzanowskiego w całym roku 2010 stwierdzić należy również, że od stycznia do listopada 2010 roku liczba kobiet spadła o 7,7%. Wzrost odnotowany w grudniu spowodowany był ogólnym wzrostem liczby bezrobotnych.

Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 40% ogółu zarejestrowanych – więcej o 4,9% niż w roku 2009 a ich liczba wzrosła od roku 2009 aż o 482 osoby. Długotrwale bezrobotni są mniej podatni na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by ten stan zmienić. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinęta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”.

Osoby bezrobotne zamieszkałe na terenach wiejskich stanowiły na koniec grudnia 2010 roku tylko 33,7% wśród ogółu osób zarejestrowanych w chrzanowskim urzędzie pracy. W porównaniu z analogicznym okresem z ubiegłego roku, udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi uległ dalszemu zmniejszeniu o 0,3%. W tej grupie osób dominowali bezrobotni nie posiadający gospodarstwa rolnego, stanowiąc ponad 99% ogółu bezrobotnych mieszkających na wsi. Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi podobnie jak w skali całego bezrobocia tylko nieliczni posiadają prawo do zasiłku dla bezrobotnych – 16,2%. Kobiety stanowiły 54,7% omawianej populacji, natomiast osoby młode (w wieku 18-24 lata) – 27,6% całej grupy.

Jak pokazują przemiany społeczno-gospodarcze ostatnich lat, **osoby o niskich kwalifikacjach** są rzadziej zatrudniane i w największym stopniu zagrożone bezrobociem. Ich sytuacja, w porównaniu z pracownikami średnio i wysoko wykwalifikowanymi, jest niewątpliwie gorsza. Drugą w kolejności pod względem liczebności zbiorowością wśród bezrobotnych powiatu chrzanowskiego są właśnie **osoby bez wykształcenia średniego**. Na koniec grudnia liczba tych osób wyniosła 2933 osoby i stanowiła 49,7 % ogółu bezrobotnych. W ewidencji chrzanowskiego urzędu pracy znajduje się

także 1597 **osób bez doświadczenia zawodowego** (27,1%). Udział osób bez kwalifikacji zawodowych zwiększył się w porównaniu do roku 2009 o 0,3%.

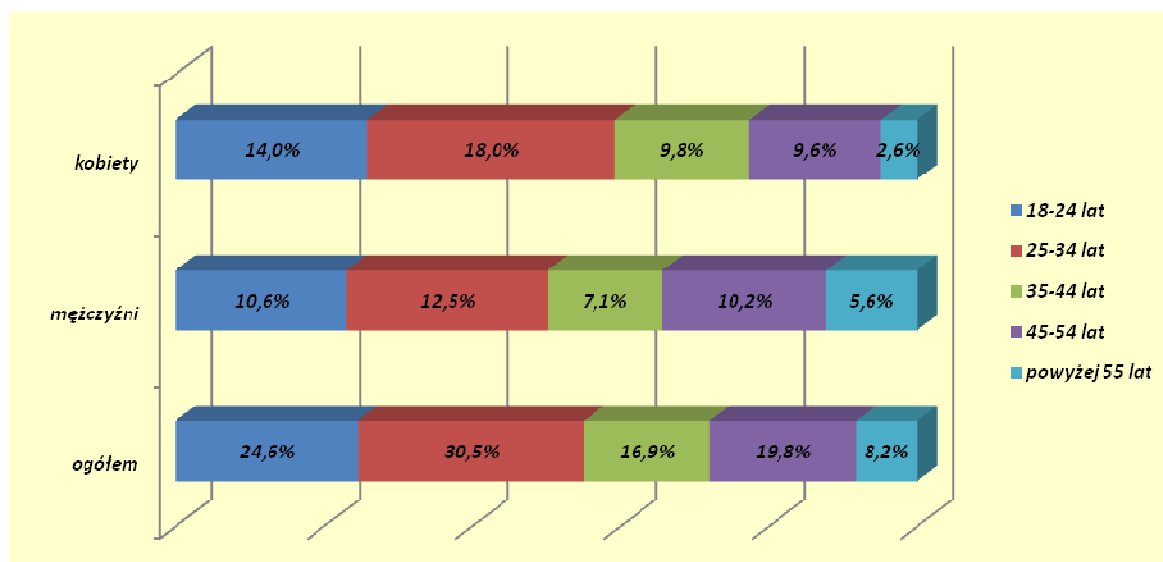
BEZROBOTNI WG PŁCI, WIEKU I WYKSZTAŁCENIA

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. W końcu grudnia 2010 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 53,9%. Pocieszające jest to, że udział kobiet maleje i w porównaniu do końca roku 2009 odnotowano spadek udziału kobiet o 0,5%.

Warto zwrócić uwagę dodatkowo na fakt, iż bezrobocie częściej dotyka nie tylko kobiet ale także ludzi młodych. W końcu omawianego okresu najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 1796 osób a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,7 % i wyniósł 30,5%. Osoby w wieku do 24 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowiły 24,6%. Ponadto odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 35-44 lata wyniósł 16,9%, 45-54 lat – 19,8%, a powyżej 55 lat – 8,2%. W stosunku do analogicznego okresu 2009 roku odnotowano nieznaczne zmiany w strukturze bezrobotnych. O 0,4% zmniejszył się udział osób w kategorii 18 -24 lat, o 0,9% udział osób w wieku 35-44 lat oraz o 1,2% udział osób w wieku 45-54 lat. Natomiast zwiększeniu uległ udział osób w wieku 25-34 lat (o 0,7%) oraz osób w wieku powyżej 55 lat (o 1,9%).

Wykres 3. Struktura bezrobotnych wg wieku i płci (w %)

(stan w końcu roku)

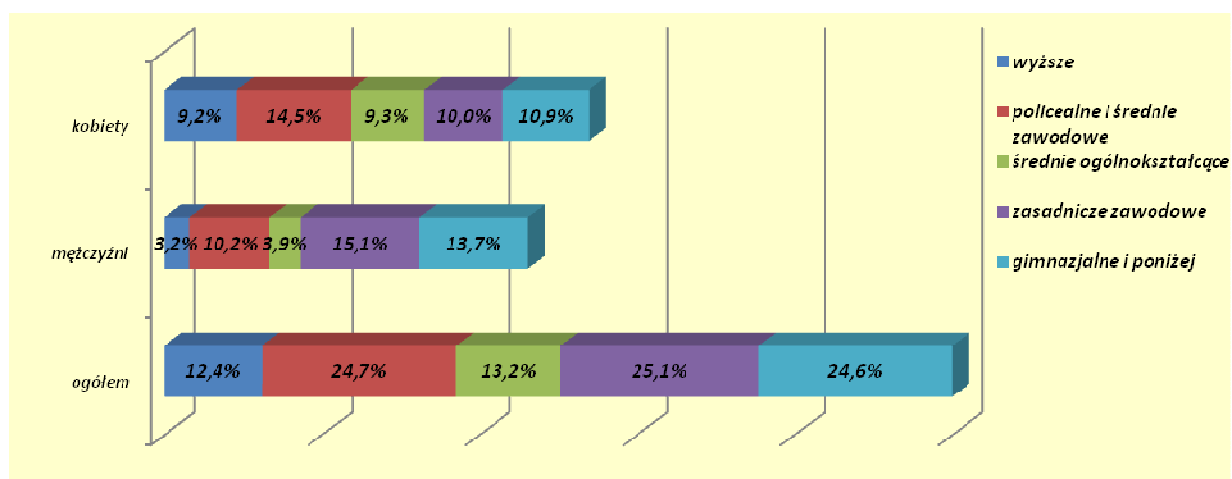

Większość bezrobotnych rejestrujących się w chrzanowskim urzędzie pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych na koniec roku 2010 były osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe – 1480 osób (25,1%). Natomiast 1453 osoby (24,6%) posiadały wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe. Obie te populacje łącznie stanowiły 49,7% ogólnej liczby bezrobotnych.

Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 24,7% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących – 13,2%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych – 12,4%.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia (w %)

(stan w końcu roku)

Z powyższego wykresu wynika, iż bezrobotne kobiety charakteryzowały się odmienną strukturą wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 33% kobiet bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie i wyższe, podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wyniósł 17,3%. Z kolei wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 28,8% mężczyzn i 20,9% kobiet. Wynika z tego, że kobiety zarejestrowane w chrzanowskim urzędzie pracy są lepiej wykształcone niż mężczyźni.

BEZROBOTNI WG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

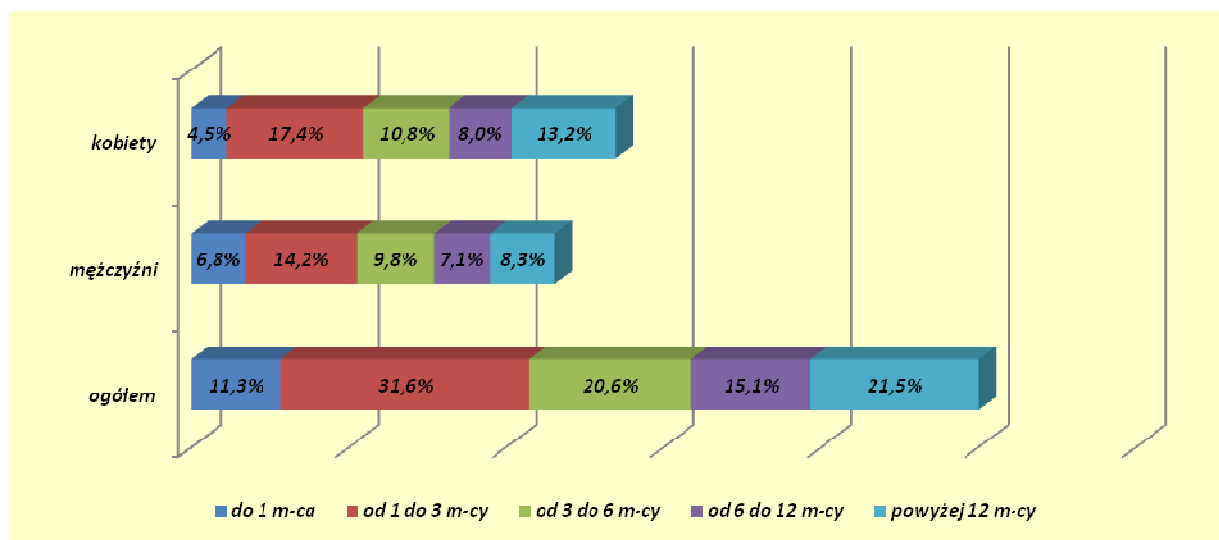
Liczba osób długotrwale poszukujących pracy (powyżej 12 miesięcy) wyniosła według stanu na koniec roku 2010 roku 1265 osób, co stanowiło 21,5% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem 2009 roku liczba długotrwale poszukujących pracy zmniejszyła się o 75 osób, tj. o 5,6%.

Analizując stan bezrobotnych długotrwale poszukujących pracy stwierdzić należy, że więcej w tej kategorii jest kobiet. Prawie ¼ kobiet zarejestrowanych w chrzanowskim urzędzie pracy w końcu roku 2010 roku pozostawała bez zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy. Wśród mężczyzn w końcu roku 2010 roku odsetek długotrwale poszukujących pracy wyniósł 8,3%.

Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 11,3%, od 1 do 3 miesięcy – 31,6%, od 3 do 6 miesięcy – 20,6%, zaś od 6 do 12 miesięcy – 15,1% ogółu bezrobotnych.

Wykres 5. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy i płci (w %)

(stan w końcu roku)

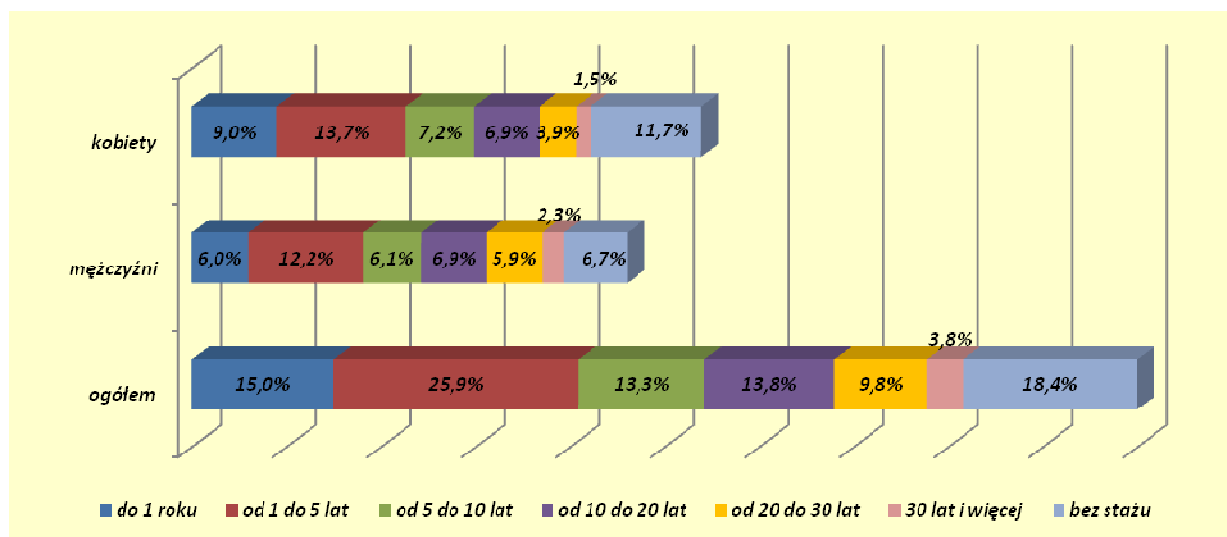

BEZROBOTNI WG PŁCI I STAŻU PRACY

W końcu roku 2010 roku odnotowano w ewidencji 1086 osób nie posiadających stażu pracy. Grupa ta stanowiła 18,4% ogółu bezrobotnych. W populacji osób bez stażu w zestawieniu z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpił wzrost o 83 osoby, tj. o . Warto zwrócić uwagę na fakt, iż bez stażu pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało więcej kobiet (692 osoby, tj. 11,7%) niż mężczyzn (394 osoby, tj. 6,7%). Najliczniejszą grupę w strukturze bezrobotnych wg stażu pracy stanowiły osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat – 1700 osób (27,4%). Niepokojące jest to, że w urzędzie pracy jest aż 860 osób, które posiadają staż pracy dwudziestoletni lub wyższy i nadal pozostają bez zatrudnienia. Stanowili oni na koniec roku 2010 13,8 % ogółu bezrobotnych.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy i płci (w %)

(stan w końcu roku)

POŚREDNICTWO PRACY

Od początku roku 2010 pracodawcy zgłosili do urzędu pracy **3224 wolne miejsca pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej** (więcej o 488 w porównaniu do roku 2009), w tym:

- 1859 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 88 ofert prac interwencyjnych,
- 23 oferty robót publicznych,
- 123 doposażeń stanowiska pracy,
- 1120 miejsc aktywizacji zawodowej (986 oferty staży, 127 prac społecznie użytecznych oraz 7 ofert przygotowania zawodowego dla dorosłych)

W grudniu 2010 roku nastąpił wzrost wolnych miejsc pracy w porównaniu do ubiegłego miesiąca (wzrost o 35) – głównie poprzez wzrost zgłaszanych ofert z agencji zatrudnienia na stanowiska związane z produkcją - przede wszystkim do firmy Valeo w Chrzanowie. Zauważalny jest natomiast spadek ofert z branży handlowej. Na zgłoszone w miesiącu grudniu oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców 264 kandydatów.

Od początku roku 2010 roku zatrudniono lub zaktywizowano za pośrednictwem chrzanowskiego urzędu pracy **1928 osób** (więcej o 255 w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009) w tym:

- 396 osób podjęło pracę niesubsydiowaną,
- 75 osób prace interwencyjne,
- 21 osób podjęło roboty publiczne,
- 263 osoby otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 122 osoby zostały zatrudnione w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 912 osób podjęło staż,
- 131 osób podjęło prace społecznie użyteczne,
- 8 osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe dorosłych